

V Bruseli 22. septembra 2016
(OR. en)

12478/16

LIMITE

CRS CRP 29	AELE 72
MERTENS 3	COWEB 95
JUR 464	MOG 106
COPS 278	MAMA 190
ELARG 92	CONUN 181
CORLX 370	COAFR 249
COJUR 15	ACP 129
COMAR 12	COLAC 70
COSCE 3	COHAFA 61
COTRA 20	DEVGEN 203
COEST 234	PROBA 17
COASI 195	

INFORMAČNÁ POZNÁMKA

Od:	Právny servis
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov (časť II)
Predmet:	Vec predložená Súdnemu dvoru Európskej únie: – rozsudok Súdu (veľká komora) vo veci C-660/13, <i>Rada Európskej únie/Európska komisia</i>

I. ÚVOD

1. Súdny dvor Európskej únie vydal 28. júla 2016 v zložení svojej veľkej komory rozsudok vo veci C-660/13 *Rada Európskej únie/Európska komisia*. Rozsudkom sa zrušilo rozhodnutie Komisie C(2013) 6355 v final z 3. októbra 2013 o podpísaní dodatku – týkajúceho sa Chorvátska – k memorandu o porozumení o švajčiarskom finančnom príspevku (ďalej len „zrušené rozhodnutie“), pričom jeho účinky sa zachovali až do jeho nahradenia.

2. Súdny dvor Európskej únie rozhodol, že Komisia konala protiprávne tým, že si pred prijatím zrušeného rozhodnutia (v ktorom sa dvaja členovia Komisie splnomocnili na podpis dodatku v mene Únie) nevyžiadala predchádzajúci súhlas Rady, ako aj tým, že pristúpila k podpísaniu. Súd pritom objasnil postupy pri vyjednávaní a podpisovaní nezáväzných dokumentov medzi Úniou a tretími stranami.
3. Komisia tvrdila, že ak obsah takéhoto dokumentu odzrkadľuje existujúcu politickú pozíciu EÚ, jeho podpísanie si nevyžaduje predchádzajúce schválenie Radou. Komisia usúdila, že aj vtedy, ak obsah dokumentu neodzrkadľuje existujúcu pozíciu EÚ, musí si vyžiadať súhlas Rady k obsahu takéhoto dokumentu, ale nie k jeho samotnému podpisu. Komisia preto dospela k záveru, že je oprávnená samostatne podpísať každý takýto dokument v mene Únie výlučne na základe článku 17 ods. 1 ZEÚ.
4. Rada vo svojom stanovisku uviedla, že rozhodnutie podpísať nezáväzný dokument s treťou krajinou je *samo osebe* aktom tvorby politiky, čo znamená, že na podpísanie je potrebný predchádzajúci súhlas Rady, a to bez ohľadu na to, či obsah dokumentu zodpovedá existujúcej oblasti politiky.
5. Súdny dvor potvrdil stanovisko Rady a uviedol, že zrušené rozhodnutie Komisie prekračuje právomoci Komisie, čím sa porušil článok 13 ods. 2 ZEÚ.

II. SÚVISLOSTI

6. Rada požadovala zrušenie zrušeného rozhodnutia, pričom jeho účinky by sa zachovali až do jeho nahradenia. Rada uviedla na podporu svojej žaloby tieto dôvody:
- skutočnosť, že Komisia porušila zásadu rozdelenia právomocí medzi inštitúciami, a teda zásadu inštitucionálnej rovnováhy tým, že napadnuté rozhodnutie prijala bez predchádzajúceho súhlasu Rady, a
 - skutočnosť, že Komisia svojim konaním, ktoré viedlo k prijatiu rozhodnutia a podpísaniu dodatku, porušila zásadu lojálnej spolupráce.
7. Radu podporilo desať členských štátov (FR, CZ, DE, PL, NL, GR, UK, HU, FI, LT).
8. Generálna advokátka Sharpstonová vo svojom návrhu z 26. novembra 2015 dospela k záveru, že rozhodnutie Komisie by sa malo zrušiť pre porušenie zásady inštitucionálnej rovnováhy.

III. ROZSUDOK

9. Súdny dvor Európskej únie vo svojom rozsudku v bodoch 37 až 39 zastáva stanovisko, že na to, aby sa pristúpilo k podpísaniu nezáväzného dokumentu, Komisia potrebuje výslovné poverenie, ktoré jej v tejto súvislosti udelí Rada. Inak povedané, Komisia nemá právo podpísať na základe svojej právomoci vonkajšieho zastupovania Únie podľa článku 17 ods. 1 ZEÚ takýto dokument. Rozhodnutie podpísať takýto dokument si vyžaduje vyhodnotenie záujmov Únie v kontexte vzťahov s dotknutou treťou stranou, ktoré má vykonať Rada a ktoré má byť v súlade so strategickými usmerneniami stanovenými Európskou radou a zásadami a cieľmi vonkajšej činnosti Únie.

10. Súdny dvor ďalej v bode 40 rozsudku uvádza, že rozhodnutie o podpise nezáväzného dokumentu je, vždy a samo osebe, aktom tvorby politik, ktorý preto musí určiť Rada, v súlade s článkom 16 ods. 1 druhou vetou ZEÚ a článkom 16 ods. 6 tretím pododsekom ZEÚ.
11. V bodoch 41 a 43 rozsudku Súdny dvor Európskej únie zastáva názor, že takýto akt tvorby politiky si vyžaduje, aby Rada posúdila, či sa v dohodnutom dokumente stále odzrkadľujú záujmy Únie, a to na základe znenia nezáväzného dokumentu, ktorý vzišiel z rokovaní.
12. Súdny dvor preto v bode 43 rozsudku zastáva názor, že samotná skutočnosť, že obsah nezáväzného dokumentu, ktorý vzišiel z rokovaní, zodpovedá mandátu na rokovania, ktorý predtým udelila Rada, je nepodstatný, pokiaľ ide o rozhodnutie o jeho podpísaní, a táto skutočnosť sa preto nikdy nemôže chápať ako poverenie pre Komisiu na podpísanie takého dokumentu. Toto odôvodnenie sa uplatňuje *a fortiori*, ak obsah dokumentu údajne zodpovedá pozíciám v iných oblastiach politik, ktoré Rada predtým stanovila v inom kontexte.
13. Nakoniec, v bode 42 (v spojení s bodmi 39 a 40) Súdny dvor zastáva názor, že vyhodnotenie a vymedzenie záujmov Únie, ktoré vykoná Rada, ako súčasť tvorby vonkajšej politiky Únie, zahŕňa rozhodnutie o začatí rokovaní o nezáväznom dokumente. Každé zmysluplné rozhodnutie o začatí rokovaní musí nevyhnutne zahŕňať protistrany, s ktorými sa považuje za vhodné rokovať, ako aj oblasť alebo oblasti, na ktoré sa má takýto dokument vzťahovať.

IV. DÔSLEDKY

14. Komisia teraz musí prijať nové rozhodnutie; dodatok však zostáva platný a môže sa naďalej uplatňovať.
15. Súdny dvor Európskej únie týmto vo všeobecnejšej rovine potvrdil, že Rada v rámci svojej úlohy tvorcu politik musí vždy udeliť výslovné poverenie na to, aby Únia začala rokovania o nezáväznom dokumente s konkrétnou treťou krajinou (aj vtedy, keď takýto nástroj odzrkadľuje zaužívanú politiku Únie); výslovné rozhodnutie Rady je rovnako potrebné na konci rokovaní s cieľom povoliť podpísanie takého dokumentu v mene Únie.
16. Rozsudok sa týka právomocí Rady vo všeobecnosti. Hoci sa prijal v kontexte dvojstranného dokumentu s treťou krajinou, ktorý podpísala Komisia, uplatňuje sa na dvojstranné *a* viacstranné nezáväzné dokumenty; dohodnuté s tretími krajinami *a* medzinárodnými organizáciami; a bez ohľadu na to, či v rokovaniach Úniu zastupujú Komisia *alebo* vysoký predstaviteľ (vrátane ESVČ).
17. Tento rozsudok sa uplatňuje na všetky nezáväzné dokumenty, ktoré na základe svojho obsahu zahŕňajú Úniu, bez ohľadu na to, či sa takéto dokumenty prezentujú tak, že ich uzavrela Únia alebo konkrétna inštitúcia alebo útvar.
18. Na stanovenie dôsledkov tohto rozsudku v plnom rozsahu, praktických a iných, je potrebné ďalšie posúdenie.
